

ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

Είναι οι λέξεις που δεν κλίνονται και συνήθως βρίσκονται δίπλα σε ρήμα.

Κάποιες φορές όμως βρίσκονται μπροστά και από επίθετα.

Τα επιρρήματα δείχνουν:

Τόπο, δηλαδή απαντούν στην ερώτηση «**πού;**» και λέγονται **ΤΟΠΙΚΑ**

Χρόνο, δηλαδή απαντούν στην ερώτηση «**πότε;**» και λέγονται **ΧΡΟΝΙΚΑ**

Τρόπο, δηλαδή απαντούν στην ερώτηση «**πώς;**» και λέγονται **ΤΡΟΠΙΚΑ**

Ποσότητα, δηλαδή απαντούν στην ερώτηση «**πόσο;**» και λέγονται **ΠΟΣΟΤΙΚΑ**

Πρόσεξε τα παρακάτω παραδείγματα:

- **Πού** έβαλες το βιβλίο; Το έβαλα **επάνω** στο τραπέζι.
- **Πότε** θα έρθεις; Θα έρθω **αργά**. **Νωρίς** ήρθες.
- **Πώς** είσαι; Είμαι **καλά**.
- **Πόσο** μ' αγαπάς; Σ' αγαπώ **πολύ**.

Οι υπογραμμισμένες λέξεις στα παραπάνω παραδείγματα είναι επιρρήματα, δηλαδή άκλιτες λέξεις που συνοδεύουν ένα ρήμα, το προσδιορίζουν και φανερώνουν:

α) τόπο (πού, **επάνω**),

β) χρόνο (πότε, **αργά**, **νωρίς**),

γ) τρόπο (πώς, **καλά**),

δ) ποσό (πόσο, **πολύ**)

ΠΩΣ ΞΕΧΩΡΙΖΩ ΕΝΑ ΕΠΙΘΕΤΟ ΑΠΟ ΕΝΑ ΕΠΙΡΡΗΜΑ

Τα επιρρήματα εξηγούν τα ρήματα.

Τα επίθετα εξηγούν τα ουσιαστικά.

Έτσι είναι απλό να ξεχωρίσουμε ποιο από τα δύο είναι το επίρρημα στις κάτω προτάσεις.

Τα παιδιά είναι πολύ έξυπνα. (**ΕΠΙΘΕΤΟ** γιατί εξηγεί πώς είναι τα παιδιά....τα παιδιά είναι έξυπνα)

Ο Θανάσης φέρθηκε έξυπνα. (**ΕΠΙΡΡΗΜΑ** γιατί εξηγεί πώς φέρθηκε ...φέρθηκε έξυπνα)

Παίξε το παιχνίδι για να καταλάβεις καλύτερα τη διαφορά

<http://katsba.ueuo.com/dim/d/glw-d-epi8etoepirrhma.htm>

ΟΜΑΔΕΣ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΩΝ

Τοπικά επιρρήματα:

Πού;

πού, εδώ, εκεί, πέρα, μακριά, κοντά, σιμά, δίπλα, μέσα, πάνω, κάτω, απέναντι, παντού, κάπου, πουθενά, ψηλά, χαμηλά, δεξιά, αριστερά, πλάι, γύρω, έξω, μεταξύ, αναμεταξύ, μπροστά, μπρος, πίσω, βόρεια, νότια, ανατολικά, δυτικά, χάμω κ.ά.

Χρονικά επιρρήματα:

Πότε;

πότε, τώρα, τότε, πριν, μετά, σήμερα, αύριο, χτες, μεθαύριο, πέρ[υ]σι, φέτος, απόψε, αργά, νωρίς, οποτεδήποτε, όποτε, άλλοτε, κάποτε, ύστερα, έπειτα, επιτέλους, κιόλας, αμέσως, σπάνια, συχνά, τακτικά, πότε πότε κ.ά.

Τροπικά επιρρήματα:

Πώς;

πώς, όπως, έτσι, αλλιώς, κάπως, καθόλου, οπωσδήποτε, μόνο, μαζί κ.ά.

Ποσοτικά επιρρήματα:

Πόσο;

πόσο, όσο, τόσο, οσοδήποτε, κάμποσο, κάπως, περισσότερο, πολύ, ελάχιστα, λίγο, τουλάχιστον, εξίσου, σχεδόν, λιγότερο, πάνω κάτω, καθόλου κ.ά.

ΠΩΣ ΒΡΙΣΚΟΥΜΕ ΣΩΣΤΑ ΤΟ ΕΙΔΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΩΝ:

Δες ένα παράδειγμα:

Τα παιδιά παίζουν μέσα.

1. Υπογραμμίζουμε το επίρρημα.

Τα παιδιά παίζουν μέσα.

2. Αφαιρούμε με το μυαλό μας το επίρρημα.

Τα παιδιά παίζουν.....

3. Προσπαθούμε να βρούμε τη σωστή ερώτηση για να έχουμε την απάντηση μέσα

Πού παίζουν τα παιδιά;

Σωστά! Άρα η απάντηση είναι ότι το επίρρημα είναι ΤΟΠΙΚΟ, επειδή κάναμε την ερώτηση με τη λέξη «πού»

ΑΣΚΗΣΗ

Προσπάθησε τώρα κι εσύ να βρεις σωστά το είδος των επιρρημάτων:

1. Κουνούσε τα χέρια του αδιάκοπα.
2. Τον κοιτούσε για πολλή ώρα επίμονα.
3. Η Αγνή τρέχει γρήγορα.
4. Σήμερα ξεκινήσαμε νωρίς για το σχολείο.
5. Αυτό το αυτοκίνητο είναι αρκετά γρήγορο.
6. Το σπίτι του βρίσκεται ψηλά στο βουνό.
7. Σήμερα είναι Κυριακή.
8. Πηγαίνουμε μαζί στο σχολείο.
9. Η αυλή βρίσκεται πίσω από το σχολείο.
10. Άρχισε να βρέχει ξαφνικά.

ΠΩΣ ΣΧΗΜΑΤΙΖΟΥΜΕ ΤΑ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ:

Τα επιρρήματα τελειώνουν σε -α και σε -ως

Για να τα σχηματίσουμε, δες ένα παράδειγμα!

1. βρίσκουμε το αντίστοιχο επίθετο.
2. βγάζουμε την κατάληξη -ος
3. προσθέτουμε τις καταλήξεις: -α, -ως

 Επίθετο

Επίρρημα σε -α

Επίρρημα σε -ως

αιώνι**ος**, -α, -ο

αιώνι**α**

αιωνί**ως**

μάται**ος**, -α, -ο

μάται**α**

ματαί**ως**

τελικ**ός**, -η, -ο

τελικ**ά**

τελικ**ώς**

τυχαί**ος**, -α, -ο

τυχαί**α**

τυχαί**ως** κ.α.

Προσπάθησε κι εσύ να σχηματίσεις τα επιρρήματα σε -α και -ως από τα παρακάτω επίθετα:

ΕΠΙΘΕΤΟ	ΕΠΙΡΡΗΜΑ ΣΕ -α	ΕΠΙΡΡΗΜΑ ΣΕ -ως
σύντομος		
ευχάριστος		
απόλυτος		
έντονος		
σπάνιος		

Σχηματίζω προτάσεις με τα παρακάτω επιρρήματα:

δυστυχώς:.....

αργά:.....

έπειτα:.....

άδικα:.....

γρήγορα:.....